

هوالحکیم

دانشکده پرستاری و مامایی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
تعداد واحد: ۲	نام درس: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها	
پیش نیاز درس: ندارد	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری داخلی و جراحی	
شماره درس: ۱۴۰۶۰۴	گروه آموزشی ارائه دهنده درس: پرستاری	
اطلاعات استاد مسئول درس		
گروه آموزشی: پرستاری	مرتبه علمی: استاد	نام و نام خانوادگی: سرکار خانم دکتر مهناز رخشان
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: پرستاری- دانشکده پرستاری مامایی حضرت فاطمه (س) ایمیل: mzrakhshan@gmail.com, rakhshanm@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۵ داخلی ۱۴۰ ساعات دسترسی به استاد ۸ تا ۲:۳۰ 		

اطلاعات استاد همکار درس		
گروه آموزشی: پرستاری	مرتبه علمی: استاد	نام و نام خانوادگی: سرکار خانم دکتر زهرا ملازم
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: پرستاری- دانشکده پرستاری مامایی حضرت فاطمه (س) ایمیل: molazemzah@yahoo.com تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۵ داخلی ۱۳۸ ساعات دسترسی به استاد ۸ تا ۲:۳۰ 		

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

مدلها و نظریه‌های پرستاری تلاشی برای شرح فعالیتهای پرستاری است که از سالها پیش مرکز توجه رهبران پرستاری بوده است. در این راستا مدلها و نظریه‌های متعددی ارائه شده است که هر کدام چهارچوبهای متفاوتی را بر مبنای دیدگاههای فلسفی و جهان بینی نظریه پردازان برای عملکرد پرستاری ارائه داده است. در این درس برخی از این نظریه‌ها مورد بحث و تحلیل قرار می‌گیرند. عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ۱) مفهوم و مشخصات اصلی نظریه و الگوی پرستاری
- ۲) مروری بر تاریخچه نظریه و الگوهای پرستاری
- ۳) کاربرد فرایند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری
- ۴) اصول، شرایط و نحوه بکارگیری نظریه ها و الگوهای پرستاری

این درس شامل ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی است؛ که غیر از جلسه ابتدایی که بصورت حضوری ارائه گردید، با توجه به شرایط موجود و از زمان شیوع کوید-۱۹ بصورت آموزش ترکیبی و کلاس های حضوری و برخی موارد مجازی برگزار می گردد. آموزش از راه دور یا آموزش مجازی بعنوان رویکردی جهت یادگیری، مفهوم جدیدی نیست. اما این شیوه یادگیری انعطاف پذیر، بدنبال توسعه تکنولوژی های جدید از قبیل اینترنت و فعالیت های چند رسانه ای، مورد توجه خاص قرار گرفته است و در شرایط موجود نیز بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است.

در این راستا آموزش ها و ارائه مبانی در قالب اسلایدهای محتوای دروس و یا پادکست خواهد بود. در کنار ارائه محتوا، تکالیفی نیز ارائه خواهد شد و از شما دانشجویان درخواست می گردد با توجه به محتوای ارائه شده و منابع معرفی شده به بحث و گفتگو در خصوص محتوا بپردازید. همچنین انتظار می رود مباحثی را در قالب سمینار کلاسی و انجام پروژه میدانی ضمن بررسی مطالعات انجام داده و ارائه نمایید.

• واحد عملی بصورت طراحی، برنامه ریزی و اجرای مراقبت های پرستاری بر اساس مدل های پرستاری و مبتنی بر شواهد انجام خواهد شد.

دانشجویان باید با توجه به علاقمندی خود و در ارتباط با اهداف درس فرایند مراقبت از وی را بر اساس یکی از مدل های پرستاری تهیه، به وی آموزش داده و پیگیری نماید و سپس وضعیت مددجوی خود را ارزیابی نموده و آن را تحت عنوان یک طرح مراقبتی مسنجم گزارش و ارائه نماید.
در این طرح مراقبتی دانشجویان باید:

- مددجوی مورد نظر و خانواده وی را معرفی نمایند.
- با استفاده از مدل پرستاری مورد نظر و مفاهیم مرتبط، وضعیت مددجو را بطور کامل بررسی نماید.
- فرایند مراقبتی و آموزشی را با در نظر گرفتن مراحل مختلف مدل پرستاری مورد نظر و با استفاده از منابع علمی موجود (کتاب و مقالات) اجرا و ارزیابی نموده و بصورت کتبی گزارش نمایند.

اهداف درس

هدف کلی: اهمیت نظریه‌های پرستاری در اجرای آموزش و تجربیات بالینی پرستاری را درک نموده و نحوه کاربرد مفاهیم در ساخت تئوری و مدل عملی را فرا گیرند و با نظریه‌های مختلف آشنا شده و اصول کلی کاربرد آنها را در آموزش، تحقیق و تجربیات بالینی پرستاری را فرا گیرند. همچنین کاربرد نظریه‌های پرستاری را در حیطه‌های تخصصی پرستاری تحلیل و بررسی نمایند.

اهداف شناختی

- ۱- واژه شناسی مفاهیم مرتبط با نظریه های پرستاری را شرح داده و در عمل به کار گیرند.
- ۲- نظریه ها و کاربرد آن در پرستاری را شرح داده و بطور عملی بکار گیرند.
- ۳- مدل های پنداشتی، شرایط و نحوه کاربرد آن را در پرستاری شرح داده و بطور عملی بکار گیرند.
- ۴- فرایند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری را شرح داده و در عمل بکار گیرند.
- ۵- با نظریه تکاملی پیلا، مفاهیم، مراحل و کاربرد این نظریه آشنا شوند .
- ۶- با نظریه سیستم رفتاری جانسون، مفاهیم عمده و عملکرد پرستاری براساس این نظریه آشنا شود .
- ۷- با مدل پرستاری خودمراقبتی اورم و کاربرد آن آشنا گردند.
- ۸- با مدل پرستاری سیستمی نیومن ، مفاهیم و فرضیات اصلی آن آشنا گردند .
- ۹- با مدل سازگاری روی مفاهیم عمده ، پیش فرضها و ساختار فرایند پرستاری آن آشنا شود .
- ۱۰- با نظریه مارتا راجرز، مفاهیم و فرضیات اصلی آن آشنا گردند.
- ۱۱- با نظریه کینگ، مفاهیم و فرضیات اصلی آن آشنا گردند.
- ۱۲- مدل واتسون را شرح دهند و شرایط به کارگیری آنها را بیان کنند.

اهداف مهارتی

- ۱- یک طرح مراقبتی با محوریت مدل ها و نظریه های پرستاری و شرایط بیماری طراحی و تدوین نماید.
- ۲- از مجلات و پایگاه های اطلاعاتی مرتبط با نظریه ها و مدل های پرستاری، مقالات روز را جستجو، ارائه و نقد نماید.

اهداف نگرشی

- ۱- اهمیت استفاده و کاربرد نظریه ها و مدل های پرستاری را در همه شرایط مد نظر قرار دهد.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

این درس به شیوه تدریس گروهی و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی **Blended Learning** ارائه می شود. در شرایط عادی حدود ۷۰ درصد درس به شیوه حضوری و ۳۰ درصد با استفاده از شیوه های الکترونیکی ارائه می شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید)،^۱ تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، خودآزمون ها و ... و نیز کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید). کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمون ها و تکالیف و .. به صورت حضوری و یا بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه می شود و اطلاعات لازم در اختیار دانشجویان قرار داده خواهد شد.

روش تدریس حضوری

سخنرانی کوتاه استاد، بحث و گفتگو، نقد مقالات و ارائه کنفرانس های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایتگر^۲ استاد

روش تدریس الکترونیکی

شیوه های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وینار و ژورنال کلاب مجازی همراه با **Cased Based Discussion** مقالات پژوهشی شیوه های غیر همزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو و خودآزمون

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- ۱- Meleis, A. (۲۰۱۷). *Theoretical Nursing: Development and Progress*. Lippincott: Williams and Wilkins.
- ۲- Fawcett, Jac queline. *Analysis and evaluation of conceptual Models of nursing*. Philadelphia: F.A Davis Co. ۲۰۱۸.
- ۳- Thelan, Lynne. An. *Text book of critical care Nursing*. C.V. Mosby Co, ۲۰۱۸.
- ۴- Tomy , A & Alligood,M (۲۰۱۷) *Nursign Theory (Utilization & application)* ۲nd edition Mosby , Baltimore.

- - دهقان نیری، ناهید و جلالی نیا، فاطمه. نظریه پردازی و نظریه های پرستاری. انتشارات بشری آخرین ویرایش .
- ۶- معماریان ر. کاربرد مفاهیم و نظریه های پرستاری چاپ دوم، تهران: دانشگاه تربیت مدرس مرکز نشر آثار علمی آخرین ویرایش
- ۷- اگلتون پیتر. کالتور هلن. مترجم: تبری ر. تئوری های پرستاری (کاربرد عملی مدل-های پرستاری). تهران. انتشارات بشری. آخرین ویرایش.
- ۸- صلصالی م. طالقانی ف. بریم نژاد ل. فلسفه، دانش و نظریه های پرستاری. تهران. انتشارات بشری. آخرین ویرایش. دفت ریچارد.

منابع آموزشی کمکی

- کلیه مقالات مرتبط با مباحث درس

^۱ Sumsnavid.vums.ac.ir

^۲ Tutor

تجهیزات و امکانات آموزشی

- ویدئو پروژکتور
- دسترسی به سامانه نوید و دسترسی به کلاس مجازی

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• حضور فعال در مباحث و نقد موضوعات در خصوص هر یک از مباحث در هر جلسه (در قالب پاسخدهی به تکالیف و خودآزمون سامانه نوید)	۳
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان ترم	۱۲
	• پروژه پایانی (ارائه طرح مراقبتی بر اساس مدل پرستاری)	۵
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

زمان ارائه درس: ترم اول			سال ورودی: مهر	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد داخلی و جراحی		
روش ارائه / رسانه	مکان	استاد	عنوان جلسات	ساعت	تاریخ	روز
حضور/غیرحضور	کلاس ارشد	دکتر ملازم	واژه شناسی مفاهیم و نظریه های پرستاری	مطابق با برنامه اداره کل آموزش		۱
		دکتر ملازم	کاربرد تئوری و مدل های پنداشتی در پرستاری			۲
		دکتر ملازم	انواع تئوریها و توسعه تئوریها			۳
		دکتر رخشان	فرایند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری و نظریه های زیر ساز آن			۴
		دکتر رخشان	نظریه تکاملی پیلا، مفاهیم، مراحل و کاربرد آن			۵
		دکتر رخشان	نظریه سیستم رفتاری جانسون، مفاهیم عمده و عملکرد			۶
		دکتر رخشان	مدل پرستاری خودمراقبتی اورم و کاربرد آن			۷
		دکتر رخشان	مدل سازگاری روی مفاهیم عمده، پیش فرضها و ساختار فرایند پرستاری			۸
		دکتر رخشان	مدل پرستاری سیستمی نیومن، مفاهیم و فرضیات			۹
		دکتر ملازم	نظریه کینگ، مفاهیم و فرضیات اصلی			۱۰
		دکتر ملازم	نظریه مارتا راجرز، مفاهیم و فرضیات اصلی			۱۱
		دکتر ملازم	مدل واتسون، مفاهیم و فرضیات اصلی			۱۲